

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/12654.**

Benyújtás dátuma: **2025-09-26 11:35**

Parlex azonosító: **4O272PW90001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Sebián-Petrovszki László (DK), Arató Gergely (DK), Barkóczi Balázs (DK), Dr. Dávid Ferenc (DK), Földi Judit (DK), Gréczy Zsolt (DK), Gy. Németh Erzsébet (DK), Hegedüs Andrea (DK), Dr. Komáromi Zoltán (DK), Kálmán Olga (DK), Dr. Oláh Lajos (DK), Rónai Sándor (DK), Dr. Vadai Ágnes (DK), Varga Ferenc (független), Varga Zoltán (DK), Varju László (DK)**

Törvényjavaslat címe: **Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosításáról**

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „**az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosításáról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2025. évi törvény

az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosításáról

[1] Az Országgyűlés egyik legfontosabb feladata, hogy a közvélemény előtt átláthatóan és hatékonyan gyakorolja ellenőrző szerepét a végrehajtó hatalom felett. Jelenleg azonban a vizsgálóbizottságok létrehozásának szabályai olyan korlátozásokat tartalmaznak, amelyek lehetőséget adnak a mindenkori kormánypártnak arra, hogy politikai eszközökkel akadályozza a kényes ügyek parlamenti vizsgálatát. Ennek következménye, hogy a legnagyobb társadalmi felháborodást kiváltó botrányok esetén sem születhet érdemi vizsgálat az Országgyűlés keretein belül.

[2] A gyakorlat azt mutatja, hogy a kormánypártok rendre megakadályozzák az ellenzéki kezdeményezésű vizsgálóbizottságok létrehozását, arra hivatkozva, hogy az adott ügyben folyamatban lévő bírósági vagy hatósági eljárás van. Ez a szabályozás így nem az Országgyűlés ellenőrzési funkcióját erősíti, hanem annak kiüresítését szolgálja.

[3] Ezért szükséges a jelenlegi rendelkezések módosítása oly módon, hogy vizsgálóbizottság akkor is felállítható legyen, ha az adott ügyben folyamatban van büntető-, polgári vagy hatósági eljárás. Az Országgyűlés által lefolytatott vizsgálat ugyanis nem az egyéni jogi felelősség megállapítására irányulna, hanem a politikai felelősség, az állami intézmények működésének, valamint a jogszabályi környezet megfelelőségének feltárására. Csak így biztosítható ugyanis, hogy a Parlament visszanyerje az őt megillető valódi ellenőrző szerepet, és a társadalom választ kapjon a közérdeket súlyosan érintő ügyekben.

1. §

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 24. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az Országgyűlés – az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésével összhangban – bármely, az Országgyűlés ellenőrzési feladatkörében felmerülő, közérdekű, interpellációval, kérdéssel (azonnali kérdéssel) nem tisztázható ügy megvizsgálására vizsgálóbizottságot küldhet ki. Nem hozható létre vizsgálóbizottság egyedi jogi felelősség megállapítására, továbbá olyan ügyben, amely az Alkotmánybíróság, az Állami Számvevőszék, illetve az önkormányzatok hatáskörébe tartozik. Nem terjedhet ki a vizsgálat olyan ügyre, amely a döntés előkészítésének szakaszában van.”

2. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Az Országgyűlés ellenőrző feladatkörének érvényesülése a demokratikus jogállam egyik alapvető garanciája. A vizsgálóbizottságok intézménye azt a célt szolgálja, hogy a Parlament képes legyen a közérdeket súlyosan érintő ügyekben önálló, politikai felelősséget vizsgáló eljárást folytatni, és feltárni azokat a rendszerszintű intézményi problémákat, amelyek a társadalom bizalmát veszélyeztetik.

A jelenlegi szabályozás azonban ezt indokolatlanul korlátozza: a hatályos törvény tiltja vizsgálóbizottság felállítását akkor, ha az adott ügyben folyamatban van büntető-, polgári- vagy szabálysértési eljárás. Ez a gyakorlatban oda vezet, hogy a legfontosabb, legnagyobb társadalmi felháborodást kiváltó ügyek parlamenti vizsgálata marad el, mivel a kormánypárti többség rendre hivatkozási alapként használja a folyamatban lévő eljárásokat a vizsgálóbizottságok megghiúsítására.

Különösen indokolja a szabályozás módosítását, hogy a büntetőeljárások Magyarországon gyakran elhúzódnak, éveken át tartanak. Ez idő alatt azonban változatlanul fennáll a közérdek arra, hogy az Országgyűlés vizsgálja a politikai felelősség kérdését, illetve feltárja a rendszerszintű intézményi hiányosságokat. Egy parlamenti vizsgálat nem sérti a folyamatban lévő bírósági vagy hatósági eljárást, hiszen nem irányulhat egyéni büntetőjogi, polgári jogi vagy szabálysértési felelősség megállapítására, hanem kizárólag a politikai felelősség, valamint a közintézmények működésének vizsgálatára szorítkozik.

Ezért indokolt a törvény azon rendelkezésének törlése, amely kizárja vizsgálóbizottság létrehozását büntető-, polgári- és szabálysértési ügyekben. A módosítás biztosítja, hogy az Országgyűlés a jövőben minden olyan ügyben, amely kiemelt közérdeket érint, képes legyen a saját vizsgálati eszközeit alkalmazni, ezzel is erősítve a parlamenti ellenőrzés hatékonyságát és a közbizalmat.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.